

Van de redactie

In de medische opleidingen in Nederland is de laatste jaren een verschuiving opgetreden van het traditionele curriculum, waarin de student eerst de basisvakken leert, dan de klinische theorie en tenslotte de klinische praktijk, naar een curriculum dat is gebaseerd op het 'probleemgeoriënteerde leren'. Een van de uitgangspunten van het probleemgeoriënteerde leren is dat studenten geneeskunde leren hoe ze vergaarde kennis moeten toepassen. Klinisch redeneren staat in deze nieuwe opleidingen centraal. De geneeskunde opleiding vindt veel meer dan voorheen vanaf het begin van de studie plaats in de context van de latere beroepsuitoefening. Studenten leren beter begrijpen hoe kennis en vaardigheden samenhangen en hoe ze moeten worden toegepast.

In dit boek, dat een product is van samenwerking tussen de acht medische faculteiten in Nederland, wordt de psychiatrie op probleemgeoriënteerde wijze toegelicht. Steeds wordt uitgegaan van de klacht van een patiënt of diens omgeving. Deze klachten zijn afgeleid van de Psychiatrische problemenlijst voor de artsopleiding, die op basis van het *Raamplan 2001 artsopleiding* (Metz e.a., 2001) is samengesteld door de onderwijscoördinatoren psychiatrie van de acht medische faculteiten. Deze problemenlijst omvat de belangrijkste psychiatrische klachten en verschijnselen uit de klinische praktijk.

Systematisch worden per klacht (hetero)anamnese, psychiatrisch onderzoek, aanvullend onderzoek, differentiële diagnostiek, etiopathogenetische overwegingen, behandeling en beloop toegelicht door middel van stapsgewijs aangeboden informatie en te beantwoorden vragen. Aan de hand van deze vragen kan de student toetsen of zijn kennis van voldoende niveau is. Hoewel de antwoorden op de vragen steeds kort worden toegelicht, kan het zijn dat de student zich verder wil verdiepen in de opgeworpen problematiek. Hij kan hiervoor terecht in de teksten van het *Leerboek psychiatrie* (Hengeveld & Van Balkom, 2005), waarmee dit boek een tweeluik vormt. Om deze reden is in dit boek geen literatuurlijst opgenomen. De geïnteresseerde student kan namelijk in het leerboek terecht voor relevante overzichtsliteratuur. Om vergelijkingen tussen de gepresenteerde psychiatrische problemen te vergemakkelijken, is het register zo opgesteld dat symptomen, stoornissen, behandelingen en bijwerkingen gemakkelijk opgezocht kunnen worden. Dit register correspondeert waar mogelijk met het register van het bijbehorende leerboek.

Hoewel de inhoud van het boek is gebaseerd op het onderwijs in de psychiatrie voor studenten geneeskunde, is het voorstelbaar dat het ook voor de opleiding en bij- en nascholing van andere beroepsgroepen bruikbaar is, zoals psychiaters, huisartsen, verpleeghuisartsen, GZ-psychologen, klinisch psychologen, psychotherapeuten en psychiatrisch verpleegkundigen.

Het analyseren van een psychiatrisch probleem en het vinden van een goede oplossing hiervoor is in de klinische praktijk niet eenvoudig. Het is echter wel te leren. De in dit boek gepresenteerde psychiatrische problemen en klachten kunnen daartoe een goede aanzet vormen. We zijn de grote groep auteurs dankbaar voor hun bijdragen. Zij

zijn er naar ons idee uitstekend in geslaagd om een natuurgetrouw beeld van de psychiatrische praktijk neer te zetten en tegelijk een brug te slaan naar de theorie. Voor opmerkingen, aanvullingen of suggesties houden wij ons nadrukkelijk aanbevolen.

Anton van Balkom en Michiel Hengeveld

Literatuur

Hengeveld M.W., & Balkom, A.J.L.M. van (Red.) (2005). *Leerboek psychiatrie*. Utrecht: De Tijdstroom.

Metz, J.C.M., Verbeek-Weel, A.M.M., & Huisjes, H.J. (Red.) (2001). *Raamplan 2001 artsopleiding: Bijgestelde eindtermen voor de artsopleiding*. Utrecht: Disciplineoverlegorgaan Medische Wetenschappen VSNU.